

продажбата. Преоценъчният резерв на продадените активи, се отнася към неразпределена печалба.

2.7. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по себестойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. В техния състав са включени програмни продукти и патенти, използвани в дружеството.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот от 2 до 10 г.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за приходите и разходите (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от счетоводния баланс когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата.

2.8. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от цена на придобиване и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали в готов вид – всички доставни разходи: покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за привеждане на материалите в готов за тяхното използване вид;
- готова продукция и незавършеното производство – преките разходи на материали и труд и припадаща се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси. Непреките производствени разходи се разпределят на база отработените човекочасове на пряко заетите в производствената дейност работници.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва метода на средна претеглена цена.

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация. Тя се определя на база извършен анализ от специалисти от дружеството, като се ползва информация за цени от последни доставки и/или офертни цени на материални запаси от същия вид.

2.9. Търговски и други вземания

Търговските вземания се отчитат и представят във финансовия отчет по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок,

при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или на част от нея съществува висока несигурност. Обезценката на вземанията се начислява чрез използването на кореспондентна корективна сметка, където се натрупват всички обезценки, а сумата на загубата от обезценка за периода се признава в отчета за приходите и разходите. В случаите на последващо възстановяване на обезценка, то се посочва като приход за сметка на намаление на коректива.

Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Когато дадено търговско вземане се прецени като напълно несъбираемо, то се изписва за сметка на коректива.

2.10. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и парични еквиваленти включват пари в брой и пари по банкови разплащателни сметки. За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици се представят брутно, с включен ДДС (20%);
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи се представя като плащане към доставчици към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец);

2.11. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (себестойност), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва.

Финансирания

Финансиране се признава първоначално като отсрочен доход (финансиране), когато е налице разумна сигурност, че то ще бъде получено от дружеството, и че последното е спазило и спазва условията и изискванията по финансирането.

Правителствено дарение, свързано с компенсиране на инвестиционни разходи за придобиване на дълготрайни материални активи, се признава в отчета за приходи и разходи към други приходи от дейността на систематична база за целия период на полезен живот на актива, обичайно в размера на призната в разходите амортизация.

2.12. Оперативен лизинг

Лизингополучател

Наемните договори, при които рисковете и изгодите, свързани със собствеността продължават да се носят от наемодателя се определят като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в баланса на лизингополучателя. Плащанията във връзка с оперативните лизинги се признават като разходи в отчета за приходи и разходите на база линеен метод за срока на наемния договор.

2.13. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство в РБългария.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за наетия персонал под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми за уреждане в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналот е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за приходите и разходите (в печалбата или загубата за годината), освен ако даден НСС не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, за периода, в който е положен трудът за тях и/или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума.

Към датата на всеки годишен финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка в недисконтиран размер на разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Планове с дефинирани вноски

Основно задължение на дружеството като работодател в България е да извършва задължително осигуряване на наетия си персонал за фонд “Пенсии”, допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд “Общо заболяване и майчинство” (ОЗМ), фонд “Безработица”, фонд “Трудова злополука и професионална болест” (ТЗПБ), фонд “Гарантиране вземания на работниците и служителите” (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават всяка година със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО) в съотношение 60:40 (2014; 2015; 2016; 2017 г.; 2018; 60:40).

Тези осигурителни пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, са планове с дефинирани вноски. При тях работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд “Пенсии”, фонд “ОЗМ”, фонд “Безработица”, фонд “ТЗПБ”, както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Дължимите от дружеството вноски по планове с дефинирани вноски за социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход в отчета за приходите и разходите (в печалбата или загубата), освен ако даден НСС не изисква тази сума да се капитализира в себестойността на определен актив, и като текущо задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на полагане на труда и на начислението на съответните доходи на наетите лица, с които доходи вноските са свързани.

Планове с дефинирани доходи

Съгласно Кодекса на труда и Колективния трудов договор дружеството е задължено да изплаща на лица от персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което е в размер от 2 до 6 брутни работни заплати в зависимост от трудовия стаж в дружеството. По своите характеристики тези схеми представляват нефондирани планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на финансовия отчет, по която те се представят в счетоводния баланс, а респективно изменението в стойността им, се представя в отчета за приходите и разходите като: а) разходите за текущ и минал стаж, разходите за лихва и ефектите от съкращенията и урежданията се признават веднага, в периода, в който възникнат, и представят в текущата печалба или загуба, по статия „разходи за персонал”, а б) ефектите от последващите оценки на задълженията, които по същество представляват актюерски печалби и загуби, се признават веднага, в периода, в който възникнат. Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита.

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации с подобен срок, деноминирани в български лева, котирувани в България, където функционира и самото дружество.

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда и Колективния трудов договор, работодателят има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор определени обезщетения:

- поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа и спиране на работа за повече от 15 работни дни – в размер едномесечното брутно възнаграждение;
- при пенсиониране – от 2 до 6 брутни работни заплати в зависимост от трудовия стаж в дружеството;
- за неизползван платен годишен отпуск - обезщетение за съответните години съгласно Кодекса на труда..

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в счетоводния баланс по тяхната сегашна стойност.

2.14. Акционерен капитал и резерви

Мехатроника АД е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в акции.

Резерви

Съгласно изискванията на Търговския закон и Устава дружеството е длъжно да формира и фонд Резервен, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от капитала или по-голяма част, предвидена в Устава;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват за покриване на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в Устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на капитала.

Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв на имоти, машини и оборудване е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и справедливите стойности на земи, сгради и съществени за дейността машини, съоръжения и оборудване към 1.01.2003 г. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв. Преоценъчният резерв се прехвърля към натрупани печалби, когато активите се отписват от баланса, вкл. при продажба или са напълно амортизирани.

2.15. Финансови инструменти

Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в категорията “кредити и вземания”, включително паричните средства и еквиваленти. Класификацията е в зависимост от същността и целите (предназначението) на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в счетоводния баланс.

Обичайно дружеството признава в счетоводния баланс финансовите активи на датата на търгуване – датата, на която то се е обвързало да придобие съответните финансови активи. Всички финансови активи първоначално се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от счетоводния баланс на дружеството, когато правата за получаване на паричните средства (потоци) от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите асоциирани със собствеността върху даден трансфериран финансов актив, то продължава да

признава актива в счетоводния баланс, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им е в рамките на 12 месеца или в един обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи. Тази група финансови активи включва: търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, парични средства и парични еквиваленти от счетоводния баланс. Лихвеният доход по вземанията се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под три месеца, където признаването на такава лихва е несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Лихвата по срочните депозити, направени с инвестиционна цел, се представят в отчета за приходите и разходите (в печалбата или загубата за годината) към “финансовите приходи”.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви на дружеството включват задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в счетоводния баланс по справедливата им стойност нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва.

2.16. Данъци върху печалбата

Разходът за данък върху печалбата представлява сумата от начисленото текущо данъчно задължение и изменението за периода на отсрочените данъци.

Текущи данъци

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2018 г. е 10% (2014; 2015; 2016; 2017 г.: 10%). Финансовата година на Дружеството е календарната година и съвпада с данъчната година.

Отсрочени данъци

Отсрочените данъци се определят по балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики, явяващи се между данъчната основа на активите и пасивите и счетоводната им стойност във финансовите отчети.

Отсрочени данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчна печалба или загуба.

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степен, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи са обект на преглед към всяка дата на финансовия отчет и балансовата им стойност се редуцира до стойността, до която е вероятно те да се проявят обратно и да

се генерира достатъчно данъчна печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци върху печалбата се оценяват на база данъчни ставки, които се очакват да се прилагат за периода, през който активите се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или в голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31 декември 2018 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10% (2014; 2015; 2016; 2017 г.: 10%).

2.17. Преценки от определящо значение при прилагане на счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Приблизителните оценки и преценки са базирани на натрупан опит и други фактори, включително очаквания за бъдещи събития при наличните обстоятелства. Достоверността на приблизителните оценки и преценки се преразглежда редовно, към датата на всеки отчет. Ръководството на дружеството извършва приблизителни оценки и преценки за целите на счетоводното отчитане и оповестяване на база на информацията, с която разполага към датата на издаване на отчета, но тези оценки могат да се различават в следствие от фактическите резултати. Значимите счетоводни приблизителни оценки, при които има риск от последваща съществена корекция на балансовите стойности на активите и пасивите, са представени по-долу:

Полезен живот на дълготрайни активи

Ръководството на дружеството определя очаквания полезен живот и метода на амортизация на основните за бизнеса на дружеството дълготрайни активи съобразно преценката му за жизнения цикъл на актива и намеренията му за тяхната експлоатация. Тази преценка може да се промени в значителна степен в резултат на бъдещи технологични иновации и/или конкурентни действия в отговор на обичайните индустриални цикли.

Дългосрочни задължения към персонала

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор, които предположения са преценени от ръководството като разумни и уместни за дружеството.

Обезценки на вземания

Провизия за обезценка на търговски вземания се формира когато са налице обективни доказателства, че дружеството няма да може да събере цялата сума по тях съгласно оригиналните условия на вземанията. Значителни финансови затруднения на длъжника по вземането, вероятност длъжникът да влезе в процедура по несъстоятелност или друга финансова реорганизация, неизпълнението или просрочието в плащането се вземат под внимание от ръководството, когато се определя и класифицира дадено вземане за обезценка. Стойността на обезценката е разликата между балансовата стойност на даденото вземане и сегашната стойност на прогнозираните бъдещи парични потоци, дисконтирани по оригинален ефективен лихвен процент.

Обезценка на материални запаси

Към датата на всеки финансов отчет ръководството на дружеството извършва преглед на наличните материални запаси и евентуална обезценка на материалите, готовата продукция и